

نور

التیام زخم‌های
فرزندپروری ناکارآمد

لی والاس

مریم تقی پور
کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی

با مقدمه
دکتر محمدرضا سرگلزایی

سرشناسه: والاس، لی Wallas, Lee
عنوان و نام پدیدآور: التیام زخم‌های فرزندپروری ناکارآمد/ نویسنده لی والاس؛ مترجم مریم تقی‌پور؛ با مقدمه
محمدرضا سرگلزایی.
مشخصات نشر: تهران: سایه سخن، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۳۶۲ص: ۱۴/۵×۲۱/۵س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۳۰۴-۸۹-۲
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: عنوان اصلی: ...c۱۹۹۱. Stories that heal : reparenting adult children of
موضوع: کودکان خانواده‌های نابسامان -- توانبخشی
Adult children of dysfunctional families -- Rehabilitation
موضوع: قصه‌درمانی
Narrative therapy
موضوع: خواب مصنوعی -- خواص درمانی
Hypnotism -- Therapeutic use
شنامه افزوده: تقی‌پور، مریم، ۱۳۴۶ - ، مترجم
شناسه افزوده: سرگلزایی، محمدرضا، ۱۳۴۹ - ، مقدمه‌نویس
رده بندی کنگره: ۴/RC۴۵۵
رده بندی دیویی: ۶۱۶/۸۹۱۴
شماره کتابشناسی ملی: ۵۳۰۴۲۶۱

التیام زخم‌های فرزندپروری ناکارآمد

نویسنده: لی والاس

مترجم: مریم تقی‌پور

طرح جلد: محمدمهدی صنعتی - ناظر چاپ: ابوذر ملکیان
صفحه‌آرایی: ع. خرمشاهی - ویرایش ادبی: امیرحسین حیدری / الهام اثنی‌عشری
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه - قیمت: ۶۲۰۰۰ تومان
لیتوگرافی: واصف - چاپ متن: فرشویه - چاپ جلد: صنوبر - صحافی: علی

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دوازده فروردین، کوچه بهشت‌آیین، پلاک ۱۹، طبقه همکف
تلفن: ۶۶۴۹۶۴۱۰ - ۶۶۹۶۲۴۵۶ - ۰۹۱۲۶۴۹۱۸۲۸

Website: www.sayehsokhan.com @sayehsokhan

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب دسترنج چندساله مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی است. نتیجه این عمل نادرست بی‌اعتمادی و پیامدهای ناگوار را در زندگی منجر می‌شود و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان به وجود می‌آورد.

فدائت
مردم صاحب قلم

نامتلاز دفتر زمانه فتد

در دفتر زمانه فتد نامش از قلم
هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت

پیشکش به

پدر و مادرم

آنان که در حد توانشان بهترین کار را انجام دادند.

فهرست

۹	مقدمه.....
۱۳	سخنی با خوانندگان.....
۵	۱۷ سرآغاز: نقطه‌ای دیگر (جایی دیگر).....
۱۹	پیش‌گفتار.....
۲۳	تأثیر نداشتن مادر روی فرزند.....
۳۵	بازپروراندن.....
۵۵	مرحله طبیعی در خودماندگی.....
۵۷	بارداری.....
۶۳	جنین در رحم.....
۶۶	تولد.....
۶۸	نوزادی.....
۷۱	پیوستگی دوران نوزادی.....
۷۴	وقت حمام رفتن.....
۷۹	نخستین لبخند.....

□ التیام زخم‌های فرزندپروری ناکارآمد □

۸۳مرحله همزیگری طبیعی (وابستگی طبیعی).
۸۵نوزاد ارتباط چشمی برقرار می‌کند
۹۰نوزاد سرش را بالا نگه‌می‌دارد
۹۳ارتباط چشمی و لبخند
۹۸شیرخوار سرش را بالا می‌گیرد و به اطراف می‌چرخاند
۱۰۳تعویض پوشک نوزاد به پدر سپرده می‌شود
۱۰۹جدایی و فردیت‌یافتگی
۱۱۱ناپدیدشدن مادر
۱۱۴قبل از جدایی
۱۱۸جدایی
۱۲۲یادگیری سینه‌خیزرفتن
۱۲۵سینه‌خیزرفتن و بازی کردن
۱۳۰از پستان گرفتن
۱۳۴کشف مادر
۱۳۹تمرین ایستادن
۱۴۳راست ایستادن
۱۴۶نخستین قدم
۱۴۹راهرفتن
۱۵۵نوپایی
۱۵۶تو و من
۱۶۲کودک خودش غذا می‌خورد
۱۶۷خواهر و برادر جدید
۱۷۱آموزش توالت‌رفتن

□ فهرست □

۱۷۸	جنگ در زمین بازی
۱۸۳	بازی پدر و پسر
۱۸۹	مرحله ادیپال
۱۹۱	وقتی بزرگ شوم، پدر...
۱۹۹	موظلایی
۲۰۵	جک و لوبیای سحرآمیز
۲۰۹	دوره کمون (نهفتگی)
۲۱۱	بیسبال با توپ نرم
۲۱۵	دوستان دختر
۲۲۲	ماهی تون
۲۲۵	بلوغ
۲۲۷	خودارضایی
۲۳۲	موهای ناحیه تناسلی
۲۴۰	گفتگوی زنانه
۲۴۹	اولین قاعدگی
۲۶۰	مادر، من زیبا هستم؟
۲۶۵	نوجوانی
۲۶۷	گفتگوی مادر - دختر
۲۷۴	اولین اظهار عشق (معاشقه)
۲۷۸	نخستین قرار ملاقات
۲۸۴	نخستین رویارویی جنسی
۲۸۸	گفتگوی پدر و پسر در باره معاشقه
۲۹۴	نخستین عشق

□ التیام زخم‌های فرزندپروری ناکارآمد □

- ۳۰۱ اگر هیچ‌کس از من درخواست نکند چه؟
- ۳۰۴ مراسم آخر سال
- ۳۰۹ جشن سال آخر دبیرستان
- ۳۱۲ دانش‌آموختگی
- ۳۱۵ سخن آخر
- ۳۱۷ واکنش‌ها به داستان‌های بازآفرینی
- ۳۱۸ بعد از داستان «تولد»
- ۳۲۱ بعد از داستان «پیوستگی دوران نوزادی»
- ۳۲۴ بعد از داستان «زمان حمام‌رفتن»
- ۳۲۷ بعد از داستان «نوزاد ارتباط چشمی برقرار می‌کند»
- ۳۳۲ بعد از داستان «جدایی»
- ۳۳۵ بعد از داستان «جنگ در زمین بازی»
- ۳۳۷ پس از داستان «وقتی من بزرگ شوم، پدر...»
- ۳۴۰ بعد از داستان «موتلابی»
- ۳۴۲ بعد از داستان «خودارضایی»
- ۳۴۵ بعد از داستان «گفتگوی پدر و پسر در باره معاشقه»
- ۳۵۲ پس از داستان «نخستین رویارویی جنسی»
- ۳۵۴ بعد از داستان «دانش‌آموختگی»
- ۳۵۷ نتیجه‌گیری
- ۳۵۹ نمایه

مقدمه

سال‌هاست محققان به این نتیجه رسیده‌اند که دو نیمکره مغز عملکردهای متفاوتی دارد.

آنچه را، به‌طور معمول، عملکرد منطقی می‌نامیم (تجزیه و تحلیل اطلاعات، منطق ریاضی و زبان) نیمکره چپ مغز سازمان‌دهی می‌کند، درحالی‌که ادراک هنری (زیبایی‌شناسی، خلاقیت، درک شعر و موسیقی) را نیمکره راست مغز برعهده دارد.

نیمکره راست با کارکردهایی سروکار دارد که در ما ایجاد احساسات می‌کند و قدرت هنر از همین‌جا ناشی می‌شود. سازماندهی بسیاری از تصمیمات و رفتارهای ما از روی تفکر منطقی نیست، بلکه احساساتمان این کار را می‌کند. تقریباً همه افراد سیگاری از آسیب‌های سیگار آگاهند؛ اما کشیدن آن را «دوست دارند». از این‌رو بسیاری از رفتارهای پرخطر و روابط آسیب‌رسان هم صرفاً بر پایه احساسات ادامه پیدا می‌کنند.

وقتی به انسان‌ها اطلاعات کلامی می‌دهیم با نیمکره چپ مغزشان ارتباط برقرار می‌کنیم و گاهی نمی‌توانیم با استدلال منطقی بر موضوعاتی که بستر احساسی دارند اثر بگذاریم. این‌جاست که مربی یا درمان‌گری که قرار است مدیریت موضوعات احساسی را به عهده گیرد، چاره‌ای ندارد مگر این‌که

□ التیام زخم‌های فرزندپروری ناکارآمد □

هنرمند باشد و بتواند نیمکره راست مغز درمانجو یا دانشجویش را مخاطب قرار دهد.

منظور من از هنرمندی این نیست که به طور رسمی دوره‌های هنری دیده باشد، بلکه به این معناست که صحبت‌ها یا رفتارش به گونه‌ای باشد که نیمکره راست مغز مراجع یا دانشجوی را تحت‌تأثیر قرار دهد. میلتون اریکسون، روان‌پزشک آمریکایی، چنین مهارتی داشت. او با لحنی داستان‌وار سخن می‌گفت، طوری که مراجعانش «غرق» گفته‌های او می‌شدند و این «غرق شدن» نشان‌دهنده هنرمندی گوینده است. میلتون اریکسون که پایه‌گذار انجمن هیپنوتیزم بالینی آمریکا نیز بود، هیپنوتیزم را چیزی بیش از «هنر قصه‌گویی» نمی‌دانست. شاید، در بین هنرها، قصه‌گویی کاربردی‌ترین هنر در زمینه روان‌درمانی باشد، زیرا با کم‌ترین امکانات و تقریباً در هر فضایی انجام‌شدنی است.

لی والاس، برخلاف میلتون اریکسون، از هنر به روان‌درمانگری روی آورد. او ابتدا نقاش بود و پس از میان‌سالی به تحصیل در رشته مددکاری اجتماعی پرداخت. والاس در قصه‌هایش فضایی جذاب‌کننده را نقاشی می‌کند و در این فضا درس‌هایش را با ما در میان می‌گذارد.

این کتاب یک نقاشی کلامی را به تصویر می‌کشد: تصویری از خانواده‌ای حامی و پذیرنده که اکثر مردم جهان از آن محروم بوده‌اند! روش‌های غلط فرزندپروری و تابوها و سنت‌های غلط از یک‌سو و ضعف روانی و شخصیتی کسانی که در شرایط نامناسب صاحب فرزند می‌شوند از سوی دیگر، باعث شده است که بسیاری از انسان‌ها از پدر و مادرشان زخم بخورند و همان الگوهای غلط زخم‌زننده را با خود حمل کنند و به آن تداوم بخشند. لی والاس به جای زینهار از «نبایدها»، تصویری دلنشین از آنچه «باید باشد» ترسیم می‌کند.

□ مقدمه □

چون روان‌شناسی علمی تجربی است، همواره در زمینه‌های مختلف، از جمله فرزندپروری، اختلاف‌نظرهایی وجود دارد؛ زیرا پژوهش‌های علمی روی گروه‌های مختلف انسان‌ها، در شرایط زیستی و اجتماعی متنوع، همیشه به نتایج یکسان منجر نمی‌شوند.

بنابراین ممکن است «خانواده آرمانی» لی والاس مورد تأیید همه‌جانبه صاحب‌نظران نباشد، ولی این اختلاف‌نظر علمی با اهمیت این کتاب و ارزش کار هنرمندانه لی والاس مغایرت ندارد.

از مترجم دانشمند و ناشر ارجمند تشکر می‌کنم که این کتاب را به فارسی‌زبانان هدیه کرده‌اند.

دکتر محمدرضا سرگلزایی، روان‌پزشک